

עין משפט גד מצוה

צב א מיי פ"א מה'ל מטמאי משכב ומשא

ח:

צב ב מיי פ"ט מהל' אסורי

צוה הל' גב טמא לאוין קיא טוע"ע י"ד מ' קל סעיף

ז סעיף כו':

צד ג מיי שס הל' כד

צד ד מיי ש"פ סעי' יט:

צד ה מיי ש"פ סעי' הלכה ח:

הירוק עקביא בן מהללאל

הירוק עקביא בן מהללאל מומא. משמע דסתם ירוק הוא צבע הדרומה לחלמון של ביצה או לזהב שנוטה למראה אדמומית. וכן משמע באלו ספרות גבי מראות הריאה דקאמר ככשותא וכמוריקא וכביצה טרופה אלא ירוקא דכשרה היכי דמי ככתיבי ובפי' לולב גמי אמרין ירוק ככתיבי דסתם ירוק לא הוי ככדורי ואמר' בבי"ר גבי ירוק את חניכוי שורוקין בבוה. ובהיא' ובארותיה ביריקא חרוץ אלמא סתם ירוק אהו צבע הנוטה לאדמיומות נהוב: י"ד ר"מ לשיטתו של עקביא בן מהללאל וסימא. ותימה והא אמרין לקמן בפי' בנות כותות גבי כותים מפריס

כמושתא קרא כפרדם שהוא נעול כך צנות ישראל נועלות פתחיהן מליקק לצעליהן צימיי נדוותן אצלל דס ירוק שהוא טהור לא ומו דמשמע דלא פליגי אלא גדם ירוק אצלל גדם נדה מודו כ"ע דמכשיר וכיון דרבנן לית להו ג"ש דס נדה מנא להו וי"ל דס נדה נפקא להו דמוספתא דשפת פ' ט (הורק) דקתני מנין ט' לגם שהוא משקה נאמר כאן וטהרה ממקור דמיה ונאמר להלן ציוס ההוא יהיה מקור נפתח לצית דוד וליוצאי ירושלא לחטאת ולגדה וש לתמוה דהכא משמע דלכ"ע דס הגדה לא הוה בכלל דס חללים ובשפת פרק צצית (דף קמג): משמע דחלב האשה טמא משום דס מגפתה דקתני לא אס אמרת לחלב האשה שמכשיר שלא לרצון שכן דס מגפתה מכשיר ומפרש רש"י דחלב היה דס תחלה כדאמרינן (לעיל דף ט.) דס נעכר ונעשה חלב והכא אמרינן דאפי' דס נדה לא הוי בכלל דס חללים כ"ש חלב דוחק לומר דחלב צא מעיקר דס שגוף כמו דס מגפתה אצל דס נדה לא ומיהו בלאו הכי קשה התם דמאי קמהדר להו רבי עקיבא לרבנן מחמיר אני בחלב מצדס שהחולב לרפואה טמא ומקין לרפואה טהור ועוד למה לי קרא צפ' דס הגדה (לקמן נה): דחלב האשה חשיב משקה מדכתיבי ותפתח את נאד החלב ותשקהו תיפוק ליה מטעמא דדס נעכר ונעשה חלב ויהי סוגיא דלקמן איכא למימר דלא

סבר לה (א) כרבי מאיר דדס נעכר כו' לכן נראה דה"פ התם לא אס אמרת בחלב האשה שמכשיר כו' כלומר כיון דאיכא קרא לקמן בחלב שמכשיר לכל הפחות לרצון דין הוא שיכשיר גם שלא לרצון כיון דחזינן גזי' אשה צשום מקום דמכשיר שלא לרצון כמו דס מגפתה אצל צהמה אע"ג דחלצה מכשיר למי' דרפואה כו' כלומר חלב דמכשיר לאו בחומר' דדס מגפתה תליא מילתא שהרי מקין לרפואה טהור דהיינו לרצון ולא אמרינן כשם שחלצה לרצון טמא כך דמה לרפואה טמא אלא ודאי חלב האשה דמטמא משום דמשקה גמור הוא וכ"ש חלב צהמה דליהוי טפי משקה דמיוחד לקטנים ולגדולים אמרו לו סלי זימאי ועצמי יוכיחו דמיוחדי'ם לקטנים ולגדולים ואלא לרצון טהור והשתא לא קשה מדס הגדה דפשיטא דלא הוי בכלל דס חללים ולקמן צע"ה נפרש דקראי דפיק דס הגדה אסמכתא בעלמא יניחו:

ימ:

ס הי'רוק עקביא בן מהללאל מ**טמא**. האי ירוק היינו כאתרוג ולא

ירוק ככרתי לזין זה נוטה לחדמומית וסתם ירוק כן הוא

כדאמר בזולב הגזול (סוכה דף ג' ושם) ירוק ככרתי מכלל דסתם ירוק

לאו הכי הוא: **א'ל'ר'ת** ז"ה. פירוש לית ליה ד' דווקא אלא נפקא ליה

החמישי מקרא אחרניא: **ירד** רבי מאיר דשייבת עקביאי בן מהללאל וסימא. תימנה והל' לקמן צפ' צנות כותים (ג). גזי כתיי כותי מטמא משכב התחטון כעלום מפרש ר' מאיר לפי שמשלימות דס אדום לדס ירוק אלמא אית ליה דטהור ונראה דהכא מיירי מדרבנן וכן מוכח מדקאמר נהי דכי משכחת כמס אמנא לא מטמא היכי דחזיא ירוק מגופה טממה וש' לוחות דלעולם כי חזיא מגופה מטמא מדאורייתא ומ"מ כי משכחת אמנא לא מטמא דאין רגילות לאסת דס ירוק מגופה וש' לחות דמעלמא אמא או שמא דס ירוק לאו דווקא נקט אלא כלומר דס שהוא טהור לכ"ע משלימות לדס אדום אי נמי עיקר טעמא דר"מ כטעמא אחרניא דקאמר יוס שפוסקת צו סופרת למנין צשעה וטעמא קמא נקט לרבנן:

כתיב הכא של'חיד פדרם. וז"ת ה"מ דס שהאשה טמאה צו כדמשמע קרא כפרדם שהוא נעול כך צנות ישראל נועלות פתחיהן מליקק לצעליהן צימיי נדוותן אצלל דס ירוק שהוא טהור לא ומו דמשמע דלא פליגי אלא גדם ירוק אצלל גדם נדה מודו כ"ע דמכשיר וכיון דרבנן לית להו ג"ש דס נדה מנא להו וי"ל דדס נדה נפקא להו דמוספתא דשפת פ' ט (הורק) דקתני מנין ט' לגם שהוא משקה נאמר כאן וטהרה ממקור דמיה ונאמר להלן ציוס ההוא יהיה מקור נפתח לצית דוד וליוצאי ירושלא לחטאת ולגדה וש לתמוה דהכא משמע דלכ"ע דס הגדה לא הוה בכלל דס חללים ובשפת פרק צצית (דף קמג): משמע דחלב האשה טמא משום דס מגפתה דקתני לא אס אמרת לחלב האשה שמכשיר שלא לרצון שכן דס מגפתה מכשיר ומפרש רש"י דחלב היה דס תחלה כדאמרינן (לעיל דף ט.) דס נעכר ונעשה חלב והכא אמרינן דאפי' דס נדה לא הוי בכלל דס חללים כ"ש חלב דוחק לומר דחלב צא מעיקר דס שגוף כמו דס מגפתה אצל דס נדה לא ומיהו בלאו הכי קשה התם דמאי קמהדר להו רבי עקיבא לרבנן מחמיר אני בחלב מצדס שהחולב לרפואה טמא ומקין לרפואה טהור ועוד למה לי קרא צפ' דס הגדה (לקמן נה): דחלב האשה חשיב משקה מדכתיבי ותפתח את נאד החלב ותשקהו תיפוק ליה מטעמא דדס נעכר ונעשה חלב ויהי סוגיא דלקמן איכא למימר דלא

סבר לה (א) כרבי מאיר דדס נעכר כו' לכן נראה דה"פ התם לא אס אמרת בחלב האשה שמכשיר כו' כלומר כיון דאיכא קרא לקמן בחלב שמכשיר לכל הפחות לרצון דין הוא שיכשיר גם שלא לרצון כיון דחזינן

גזי' אשה צשום מקום דמכשיר שלא לרצון כמו דס מגפתה אצל צהמה אע"ג דחלצה מכשיר למי' דרפואה כו' כלומר חלב דמכשיר לאו בחומר' דדס מגפתה תליא מילתא שהרי מקין לרפואה טהור דהיינו לרצון ולא אמרינן כשם שחלצה לרצון טמא כך דמה לרפואה טמא אלא ודאי חלב האשה דמטמא משום דמשקה גמור הוא וכ"ש חלב צהמה דליהוי טפי משקה דמיוחד לקטנים ולגדולים אמרו לו סלי זימאי ועצמי יוכיחו דמיוחדי'ם לקטנים ולגדולים ואלא לרצון טהור והשתא לא קשה מדס הגדה דפשיטא דלא הוי בכלל דס חללים ולקמן צע"ה נפרש דקראי דפיק דס הגדה אסמכתא בעלמא יניחו:

כל היד פרק שני נדה

לטנום. ת"ק סבר ה' דמיס טמאין ודאי ודאיך ספיקא ולצ"ה טהורין ממש: היינו ס"ק. דאמר ה' דמיס ומו לא: ירד ר' מאיר כו'. ומטמא דס ירוק משום נדה: אמנא. על צגדה: לא מטמאיטו. דכיון דירוק הוא מסתמא לאו מגופה אמא דלא שכיח ולא תלינן צה אלא היכא דחזיא

מגופה דס הוא: נהי דהיכא דחויטיה דס ירוק מעיקרא לא מטמאיטו. משום רואה דלאו דס הוא והיינו משום כמס כלומר כשאר דס שכתמו טמא: **טמא משום משקה**. כרוקה וכמי רגליה אס נוגעין צו אדס וכליס וטהרות צלזמו דס ירוק שראתה צימיי נדומה שהימנה נדה מדס אדום ואמאי מטהריתו לגמרי: **שמעגל ויולא**. שמתאסף תחלה ואח"כ יולא לאפוקי דס צין טמא צין טהור כשהוא צא נוטף ויולא ראשון ראשון: **לזוי משקה להכשיר זרעיס**. שאס יגע שרץ צהן יטמא ואמאי מטהריתו לגמרי: **דס חלליס ישפה**. דס שהנפש יולאה צו קרוי משקה ולענין

הכשר צעינן משקה דכתיבי (ויקרא יא) ואשר יצא עליו מייס יטמא וכל משקה אשר שמה כלומר אוכל ומשקהי) אשר ישמה יצא על האוכל והכי מוקמינן לה צפסמיס (דף טז.): **אלפוח צג"ש**. להכשיר את הזרעיס: **אלחיד**. דס נדות השלות מן האשה: **פרדס רמוניס**. כפרדס זה שהוא נעול להשתמר כך צנות ישראל נועלות פתחיהן צימיי נדוותן מהיזקק לצעליהן עם פרי מגדים היינו צנים. וכתיבי שילוח צנים מנה מייס מכשירין אף דס נדות מכשיר: **אין אדס דן ג"ש מעלמו**. אפי"כ קבלה מרצו הל"מ דדלמא קרא למילתא אחריתי איצטריך: **צור**. דמו אדום כדאמר בצקר יומא (דף נו:.) האי חיור והאי

סומק: דס שחיטה משתנה והולך: **צפור חיה**. דס היולא מפצור חי ע"י מכה: **או דלמא לאפוקי חסו**. והאי חיה לשון צריאה הוא: **הרגה מאכולת**. אשה הרואה כמס צגדה אס הרגה מאכולת מוליה צה. ואי קשיא הא שיעור כמס כגריס ועוד ומאכולת כולי האי לא הוי כדאמר צפירקין? צעינן כגריס ועוד לאפוקי מדס מאכולת לא קשיא היא לרי' מניחא צן אנטויגנוס הא לרבנן צפיקה הרואה כמס (לקמן דף מח:.) דלא צעי האי שיעור: **מאי לאו מאכולת דכולה גופה**. אלמא כל מאכולת דומה לדס נדות ואת אמרת דס מאכולת של ראש הוא דדמי לדס נדות אצל דשאר הגוף לא: **אמי ורדינאה**. נאה כורד ובגיתין (דף מה.). קרי ליה אמי שפיר נאה. ל"א ורדינאה מקום הוא ששמו ורדינא צעירובין (דף מט:.) **סולה**. כתמה: **צננה ובצעלה**. אס יש צהן מכה שמה נטף עליה כשצוכצין יחד. אלמא דס צנה וצעלה דומה לדס נדות: שלא נשא: **אלא בענה**. הא נשוי קאי: **ותלה רבי מאיר**. כמס: צקיור

אף כל שמתעגל ויוצא. ממשאף הרבה כחתי ואח"כ יולא, טנן ווק ומי רגליס ושכחת זרע (קט"ו ז:.) **ובל האומר דבר בשם אומר** כו'. והתנא שם ולא הוכיח שמו בתחילה וזמר והוכיח שמו (וחי"ק דף:.)

מסורת הש"ם

א) [תקנן נו, ט.] ב) עי' רש"י"א וי"ך, ב) [צפסמיס טז, ח.] ד) [וחלין קד: ע"ש פירש"י ודומתו בשבת קכ. כולה ר' יוסי וצחולין גז. ע"ש כיתות כב. ע"ש, ט.) ח) [וחלין קד: מנלה טו. צבות פ"ו מ"ו, ח) [תקנן נח:; ו] ט) [שם:; ח) [שם:; ט) י"ג: כלומר לו על משקה, ט) [צדף יד:; ט) [ש"ך למשנה דלעיל, ו] [י"ל הנוחו פ"טע הי"ד], ז) [י"ל למס נדה].

תורה אור השלם

1. הן עם בלבאי וקום ובארי יתנשא לא ישכב יט"ו וצחולין גז. ע"ש כיתות בשבת קכ כד ישתד: במדבר ככ כד 2. ש"חיוך פ"רדס רמוניס עם פרי מגדים כפ"רים עם ור"דיוס: שיר השירים ד י ג 3. הנתן מטר על פני ארץ ושלח מים על פני צרוחה. איוב ה י

הגהות הב"ח

א) תוס' ד"ה כתיבי ובי' דלא סבר לה כ"מי. י"ב לעיל דף ט ע"פ:

הגהות מוה"ב רנשבורג

א) תוס' ד"ה לית ליה. י"ב ע"י רש"י: ב) ד"ה כתיבי הכא ובי' אצל דס ירוק שהוא טהור. י"ב ע"י חרדושי רמב"ן ורש"י"א ור"ן

כ"ה: ג) בא"ד אצל גדם מדה מעור. י"ב ע"י ממשין פ"ו מטתה ו' ופי' הכתיבים שם ורויק: ד) בא"ד דלישת קרא לקמן בחלב שמכשיר. י"ב עיין פ"ר ר"ח"ש בממשין פ"ו מטתה ח:

מוסף רש"י

אף כל שמתעגל ויוצא. ממשאף הרבה כחתי ואח"כ יולא, טנן ווק ומי רגליס ושכחת זרע (קט"ו ז:.) **ובל האומר דבר בשם אומר** כו'. והתנא שם ולא הוכיח שמו בתחילה וזמר והוכיח שמו (וחי"ק דף:.)

מסורת הש"ס

6) שנת קיד... 3, 5, 7, 9) לעיל יט. סוכה לג: חולין מז: ד) ס"ח דעניד כשמעמיה. רש"ח, ט) [תוס' פ"ג ה"ה]. 1) [תוספתא שם]. 2) [לעיל יד. תע"ג]. 3) כתי"ב: הקור"ט, 4) [עליה רש"י].

גליון הש"ס

גב' נקובת דרא מציעתא. כעין זה תענית יד ע"ח:

הגהות הגר"א

[א] גב' ר"ע אומר נמקת ו"ז רבי יהודה אומר:

לעזי רש"י

אנפלטש"ר [אינפלטשטרי"א]. תהבשת.

מוסף רש"י

כלים האולייירין. כלים של אולייין, זנוים שיש להם אלוטריטאות משנות להטעף כהם בני אדם חשובים כלהם מן הנמקן (שבת קיד. ע"ש). שמא לא אזכה. ואשכ בין ארון שדמיון גוהים שדמיון לשולי קדיה (שם, ע"ש). שחור אדום הוא. דם שחור כהה אדום הוא, אלא שלקה. לפיכך תמלוהו, כדתן חמשה דמים עמלין כההה האדום והשחור כי (סוכה לג: וכעיי"ז תת קח).

צקילור, אנפלטש"ר ואדום הוא ונתעסקה צו. אלמא קילור דומה לדם גדות ואע"ג דלא הוי סומק כולי האי וקשיא לכולהו דלייקי צין דם בחור לדם נשוי משום דסומק טפי וצין דם מאלכות של ראש לשאר דם מאלכות: **אומנא**. מקנז דם צקרן: **צין האי להאי**. צין קמא לבתרא: **חרס שאמרו דיו**. כלומר לא כשחורית חרת הניתך צמים אלא שחורית חרת הניתך צדיו: **כי פכוסא דדיוסא**. קלישות הדיו כשהכלי מלא יורד שחורית החרת למטה ומלמעלה הוא צרור ואינו שחור כל כך: **צלה**. צדיו למה כדמפרש: או **ציצשא**. שכן דרך שנותנין חרת צדיו כששולקים קליפות הקורטאיט) והוא מתייבש: **פלי קורטא דדיוסא**. מבקע חמיכות דיו יבש: **וצוק צו**. מרלית דם שחור: **קיר**. שווה שחורה: **כענבה**. ענבים שחורים. ל"ח קיר שם עשז שחור: עולא אשחור דמתניתין קאי דקמי טמא: **סיואה**. שם מקום ועושין שם מלבושים שחורים: **אולייירין**. צלמים מתממי מרחלכות. לשון אחר שם מקום: **סמא אזכה**. לגן עדן והצדיקים מלבושים צלמים: גלימי אולייירין הוו סומקי אכל תפורי כגון מפה וסדין אולייירין הוו שחורין: **ופולן**. חמשה דמים: **מטליט לצנה**. מראות הדמים ניכרים זה: **ושחור**. דם שחור נצדקה מראיתו אם שחור היא כחרט או דיהה מכן על גבי צגד

אדום: כולם. הדמים: **עמוק מכן**. מאותו שיעור השגוי צמתניתין לכל אחד אי הוה סומק טפי טמא: **דיהה מכן טהור כשחור**. ואע"פ דלא תנן צמתניתין דיהה מכן טהור אלא גבי שחור הוא הדין לכולהו: **אפי' דיהה מכן ליעמא**. דהאי אדום הוה וע"י לקותא הושחר: **קא משמע לן**. דאין דרך דם אדום המשחיר על ידי לקותא להיות דיהה: **דיהה דיהה**. שנדחה ממראיתו יותר מדאי: **עמוק מכן טהור**. אם מאותו מראה הוא אכל אם האדים הרבה עד שצא לכלל אחד משאר המראות של מעלה הימנו הרי צא למדא מהנין דמתני': **אדיהו ליה**. דם הוומה למוגא: **כספתון**. עלה תחתון: **סלסא דרי**. דעלין הוו זו למעלה מווי: **נקוט דרא מליעא**. לצדוק זה את הדם: **וערפא מליעא**. דההוא משוכח לצדוק מכוילן ומיטה כוליה דרא כשרה לצדוק. והא דקמי תחתון ולא כעליון הכי קאמר כשורה אמנעית ולא כעליונה הימנה והא דקמי כעליון ולא תחתון כשורה אמנעית ולא תחתונה הימנה דאין כשר לצדוק אלא צדרא אמנעית והא דתניא תחתון וכ"ש כעליון דמשמע דתרווייהו כשרין לצדוק אלא שהעליון משוכח לאו אדרי קאי אלא אעלין דדרא מליעא וה"ק בעלה תחתון שהוא צרור וכ"ש בעליון הימנה דהיינו אמנעי שהוא צרור מאד והא דתניא כעליון וכ"ש תחתון הכי קאמר כעליון כעלה העליון וכ"ש תחתון כעלה האמנעי: **גושייטו שנינו**. לצדוק צהן ולא לאחר תלישתן: **ואין שיעור למיס משום דאין שיעור לעפר**. אלא יביא עפר כמו שירצה אם רב אם מעט ויזיף עלי' מים כעובי קליפת השום למעלה מן העפר: **אלא עבדין**. שמהא מראית אדמה נכנסת צמים: **וכשהוא עוכרן**. המים צעפר: **לא לרמיה צידיה**.

לא יתן העפר אל תוך ידו ויעבור המים צעפר שצידו אע"פ שחור ונותנו צכלי לאחר עכירה: **אצל** אם העפר צכלי כי עבר להו צדיה כהצבע שפיר דמי: או דלמא לא לעכרינהו צדיה. כשהמים צספל לא יעכרם כהצבעו אלא צנוך או צכלי אחר: **אלא צכופ** של זכוכית. אלמא לא לירמי עפר צמים צכפו ויצדוק: **אמר** להו **צמקומה שנינו**. שאין האדמה דומה לדם אלא צמקומה אצל הביאה צמקום אחר נשתנה מראיתה: **פלי**. מבקע: **וצדיק לה**. צלא מים: **לייט עליה ר'** ישמעאל. לאחר שיעשה קן צאסכרה: **רבי**

כל היר פרק שני נדה

צקילור, אנפלטש"ר ואדום הוא ונתעסקה צו. אלמא קילור דומה לדם גדות ואע"ג דלא הוי סומק כולי האי וקשיא לכולהו דלייקי צין דם בחור לדם נשוי משום דסומק טפי וצין דם מאלכות של ראש לשאר דם מאלכות: **אומנא**. מקנז דם צקרן: **צין האי להאי**. צין קמא לבתרא: **חרס שאמרו דיו**. כלומר לא כשחורית חרת הניתך צמים אלא שחורית חרת הניתך צדיו: **כי פכוסא דדיוסא**. קלישות הדיו כשהכלי מלא יורד שחורית החרת למטה ומלמעלה הוא צרור ואינו שחור כל כך: **צלה**. צדיו למה כדמפרש: או **ציצשא**. שכן דרך שנותנין חרת צדיו כששולקים קליפות הקורטאיט) והוא מתייבש: **פלי קורטא דדיוסא**. מבקע חמיכות דיו יבש: **וצוק צו**. מרלית דם שחור: **קיר**. שווה שחורה: **כענבה**. ענבים שחורים. ל"ח קיר שם עשז שחור: עולא אשחור דמתניתין קאי דקמי טמא: **סיואה**. שם מקום ועושין שם מלבושים שחורים: **אולייירין**. צלמים מתממי מרחלכות. לשון אחר שם מקום: **סמא אזכה**. לגן עדן והצדיקים מלבושים צלמים: **גלימי אולייירין** הוו סומקי אכל תפורי כגון מפה וסדין אולייירין הוו שחורין: **ופולן**. חמשה דמים: **מטליט לצנה**. מראות הדמים ניכרים זה: **ושחור**. דם שחור נצדקה מראיתו אם שחור היא כחרט או דיהה מכן על גבי צגד

צקילור ורבי תלה בשרף שקמה מאי לאו אאדום לא אשאר דמים אמומר ומר זוטרא ורב אשי הוו יתבי קמיה אומנא ״שקלי ליה קרנא קמיייתא לאמומר חזייה אמר להו אדום דתנן כי האי שקלי ליה אחריתי אמר להו אשתני אמר רב אשי כגון אנא דלא ידענא בין האי להאי לא מבעי לי למחוי דמא: שחור כחרת: אמר רבה בר רב הונא ״חרת שאמרו דיו תניא נמי הכי שחור כחרת ושחור שאמרו דיו ולימא דיו אי אמר דיו הוה אמינא כי פכחותא דדיותא קמ״ל כי חרותא דדיותא איבעיא להו בלחה או ביבשתא יתא שמע דרבי אמי פלי קורטא דדיותא ובדיק בה אמר רב יהודה אמר שמואל יבקיר כדיו וכענב טמאה וזוהי ששיניו עמוק מכן טמאה אמר רבי אלעזר ״כזית כזפת וכעורב טהור וזוהי ששיניו דיהה מכן טהור עולא אמר כלבושא סיואה עולא אקלע לפומבדיתא חזייה לההוא טייעא דלבוש לבושא אוכמא אמר להו שחור דתנן כי האי מרטו מיניה פורתא פורתא יהבו ביה ארבע מאה זווי רבי יוחנן אמר ^אאלו כלים האולייירין הכאים ממדינת הים למימרא דאוכמי נינהו ^בוהאמר להו רבי ינאי לבניו בני אל תקברוני לא בכלים שחורים ולא בכלים לבנים שחורים שמא אזכה ואהיה כאבל בין החתנים לבנים שמא לא אזכה ואהיה כחתן בין האבלים אלא בכלים האולייירין הכאים ממדינת הים אלמא לאו אוכמי נינהו לא קשיא הא בגלימא הא בפתורא אמר רב יהודה אמר שמואל ״יכולם אין בודקין אלא על גבי מטלית לבנה אמר רב יצחק בר אבודימי ושחור על גבי אדום אמר רב ירמיה מדפתי ולא פליגי הא בשחור הא בשאר דמים מתקנף לה רב אשי אי הכי לימא שמואל חוץ משחור אלא אמר רב אשי בשחור גופיה קמיפלגי אמר עולא כולן עמוק מכן טמא דיהה מכן טהור כשחור ואלא מאי שנא שחור דנקט סד״א הואיל ^אואמר רבי חנינא שחור אדום הוא אלא שלקה הילכך אפילו דיהה מכן נמי ליטמא קמשמע לן רבי אמי בר אבא אמר וכולן עמוק מכן טמא דיהה מכן נמי ליטמא חוץ משחור אלא מאי אהני שיעוריה דרבנן לאפוקי דיהה דדיהה ואיבא דאמרי רמי בר אבא אמר וכולן עמוק מכן טהור דיהה מכן טהור חוץ משחור ולהכי מהני שיעוריה דרבנן בר קפרא אמר ״וכלן עמוק מכן טמא דיהה מכן טהור ״חוץ ממוזג שעמוק מכן טהור דיהה מכן טמא דיהה מכן ליה ודכי אעמיקו ליה ודכי אמר רבי חנינא כמה נפיש גברא ^אדלביה כמשמעתיה: ובקרב כרכום: תנא ^בלח ולא יבש תני חדא כתחתון ולא כעליון ותניא אידך ״כעליון ולא כתחתון ותניא אידך כעליון וכל שכן כתחתון ותניא אידך כתחתון וכל שכן כעליון אמר אביי ״תלתא דרי ותלתא טרפן הויין ״נקוט דרא מציעתא וטרפא מציעתא בידך כי אתו לקמיה דרבי אבהו אמר להו ״בגושייהו שנינו: וכמימי אדמה: תנו רבנן ״כמימי אדמה מביא אדמה שמנה מבקעת בית כרם ומציף עליה מים דברי רבי מאיר ^א רבי עקיבא אומר מבקעת יודפת רבי יוסי אומר ״מבקעת סכני רבי שמעון אומר אף מבקעת גנוסר וכיוצא בהן תניא אידך וכמימי אדמה מביא אדמה שמנה מבקעת בית כרם ״ומציף עליה מים כקליפת השום ואין שיעור למים משום דאין שיעור לעפר ואין בודקין אותן צלולין אלא עכורין צללו חוזר ועוכרין וכשהוא עוכרן אין עוכרן ביד ^באלא בכלי איבעיא להו אין עוכרין אותן ביד אלא בכלי דלא לרמיה בידיה ולעכרינהו אבל במנא כי עבר ליה בידיה שפיר דמי או דלמא דלא לעכרינהו בידיה אלא במנא ת״ש כשהוא בודקן אין בודקן אלא בכום ועדיין תבעי לך בדיקה בכום עכירה במאי תיקו כי אתו לקמיה דרבה בר אבבה אמר להו ״במקומה שנינו רבי חנינא פלי קורטא דרגשתא ובדיק ביה ^אלייט עליה רבי ישמעאל ברבי יוסי באסכרה רבי

ב.

עין משפט ונר מצוה

צו א ב ג מיי פיה מהל'
אפורי ביאה הלכה ט:
צו ד ה מיי שם הל' ט:
צו ו ה מיי שם הל' יב:
צו ז ה מיי שם הל' ט:
ק ח ה מיי שם הלכה י:
קא ט י כ ל מ נ מיי שם הלכה ט:

תום' הרא"ש

שחור כחרת עמוק מכן טמא. פרש"י דיל שחור מכן אע"ג דגבי נגע אמרנן דעמוק הינו לבן כמראה חמה שעמוקה מן הצל יש לחלק רגבי נגע שהוא לבן קרי לנגע שהוא לבן יותר עמוק וגבי דם שחור קרי למה שהוא שחור יותר. ור"ח פ"י עמוק מיכן לבן ממנו מעט דרייה מיכן מה שהוא לבן יותר: בקיר כדיו כענבא טמא. וזו היא ששיניו עמוק מכאן טמא. וא"ת מה שיקד לומר גבי דיו עמוק מכאן [הא] אמרנן שחור כחרת היינו דיו. ור"ל דמיירי הכא כדיו שאין בו חרת ככר"ח דעמוק מכן הוא לבן יותר.

ולפירש"י צ"ל דעמוק מכן לא קאי אדיו: וכולן עמוק מכן טמא דיהה מכן טהור כשחור. תימה דדיהה מאדום עדיין הוא אדום יותר מקרב כרכום וכן דיהה מקרב כרכום אדום ממימי אדמה וכן למד עמוק מכן טהור לפירש"י עמוק ממוזג הוא כמימי אדמה וצ"ל דאלו ד' מראות טמאים אבל שאר מראות שביניהן טהורין אע"פ שיש מראה שהוא דיהה מהן והוא טמא והיינו טמא דמרמיה דמיה נפקא לן ד' מראות דמים וקים להו לרבנן דהני ד' מראות דמים שכתיב בנשים וכל שאינו דומה לאלו המראות טהור אע"פ שיש מראה למטה ממנו שהוא דיהה יותר וטמא: **לאפוקי** דיהה דדיהה. לפירש"י נמי הוה מצי למימר לאפוקי עמוק דעמוק: